

Ontdek de sporen van het verleden...

Een porseleinen schotel uit China, gevonden in Westerhout

Door: Hermien de Bruin, lid sinds 1979 van de Archeologische Werkgroep Beverwijk-Heemskerk

Soms vind je een vondst niet in de bodem maar in het depot met nog uit te werken vondsten. Dit overkwam mij toen ik een zak met scherven aantrof met Chinees porselein, opgegraven bij het voormalige landgoed Westerhout in Beverwijk. De scherven waren beschilderd in blauw met bloemmotieven en Chinese figuurtjes. Eenmaal aan elkaar geplakt vormden ze twee schotels. Ik raakte nieuwsgierig naar de meest complete schotel met middenin een figuur die op een terras lijkt te lopen. Daaromheen een band met afwisselend gestileerde granaatappels en bladwerk. De rand beslaat uit smalle en brede panelen met tulpen en andere bloemen, en verschillende Chinese figuren.

Hermien houdt haar mooiste vondst vast.

VOC-periode

Het bord behoort tot de groep van het zogenaamde 'overgangsporselein'. Aanvankelijk bemoeiden handelaren zich niet met de decoratie op het porselein. Vanaf begin 17e eeuw gaven de VOC-dienaren de Chinese handelaren ontwerpen mee om op het porselein aan te brengen. Eind 16e eeuw maakt Holland kennis met de tulp, die oorspronkelijk uit Turkije komt. In die tijd een ware rage, vandaar dat afbeeldingen van tulpen al snel op tegels, aardewerk en enige tijd later ook op Chinees porselein worden afgebeeld.

Chinees porselein in Beverwijk

In 1627 kocht Balthasar Coymans het landgoed Westerhout om de zomers op aangename wijze te kunnen doorbrengen in de frisse buitenlucht nabij de Kennemer duinen. Hij was firmant van een van Amsterdams belangrijkste handelshuizen en bezat een buitengewoon rijke woning op de Keizersgracht 177 in Amsterdam. In deze stad, de hoofdzetel van de VOC was het niet moeilijk om goede kwaliteit Chinees porselein te bemachtigen. Uiteraard was het een hele onderneming om porselein helemaal uit China te halen. In de 17e eeuw verliep deze handel van de Chinese binnenlanden via Batavia naar Holland. Een lange weg!

Ik vind het een bijzonder verhaal dat een Chinese schotel uit de binnenlanden van China in de Beverwijkse bodem is beland. Zo leidt een vondst uit het depot van de werkgroep tot een verhaal met een mondiaal tintje.